

U D R U G A G R A D O V A

IZVJEŠĆE O RADU UDRUGE GRADOVA U REPUBLICI HRVATSKOJ ZA 2010. GODINU

U 2010. godini Udruga gradova nastavila je sa zakonodavnim aktivnostima usmjerenima prema nadležnim tijelima, ministarstvima, Vladi Republike Hrvatske i Odboru za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu Hrvatskoga sabora. S predstavnicima Ministarstva uprave, nacionalnih udruženja županija i općina i sindikatima zaposlenih u lokalnoj samopravi početkom siječnja surađivala je na izradi Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, a putem svojeg predstavnika i u Radnoj skupini za izradu Uredbe o klasifikaciji radnih mjesta u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi. Udruga gradova sudjelovala je u radu Povjerenstva za izradu Nacrta zakona o cestama; Povjerenstva za izradu izmjena Zakona o vatrogastvu; Vijeća za vode i Povjerenstva za uklanjanje prepreka za izravna ulaganja. Nadležnim ministarstvima i saborskim odborima dostavljena su mišljenja na prijedloge zakona i prijedlozi izmjena zakona o pomorskom dobru, javnoj nabavi, sigurnosti prometa na cestama, zaštiti kulturnih dobara, članarinama u turističkim zajednicama i strategiji regionalnog razvoja. Udruga gradova pratila je provođenje Programa gospodarskog opravka Republike Hrvatske i Smjernica za decentralizaciju i teritorijalni preustroj koji je usvojila Vlada Republike Hrvatske u travnju, odnosno srpnju 2010. godine. Krajem godine, u suradnji s Udrugom općina podnesen je zahtjev Ustavnom sudu Republike Hrvatske za ocjenom ustavnosti Zakona o izmjenama Zakona o porezu na dohodak.

U 2010. godini, Udruga gradova intenzivnije je radila na području međunarodne suradnje – uspostavljen je Zajednički savjetodavni odbor s Odborom regija Europske unije; Udruga gradova postala je član Mreže udruženja lokalnih vlasti jugoistočne Europe (NALAS); te je potpisan sporazum o suradnji s Nacionalnim udruženjem talijanskih općina (ANCI). Organizirana su dva studijska putovanja financirana sredstvima međunarodnih organizacija, od kojih je Udruga gradova ostvarila dodatne prihode te konferencija o međuopćinskoj suradnji s Vijećem Europe, UNDP-jem i OSCE-om. Održana je zajednička sjednica Predsjedništava slovenskog udruženja lokalnih jedinica (Skupnost občin Slovenije) i Udruge gradova u RH.

Tijekom 2010. godine, Udruga gradova organizirala je 3 obuke specijalističkog programa iz područja javne nabave i 5 treninga članova predstavničkih tijela; 3 seminara o primjeni Uredbe o klasifikaciji radnih mjesta u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi i 2 savjetovanja o komunalnom redarstvu. U suradnji s LIDER-om organiziran je drugi susret gradonačelnika i poduzetnika. U 2010. godini, Udruzi gradova pristupilo je 6 novih članova.

POSLOVI PREDVIĐENI STATUTOM UDRUGE GRADOVA

Sjednice Predsjedništva Udruge gradova

U 2010. godini, Predsjedništvo Udruge gradova održalo je 3 sjednice. Sjednice su održane u veljači, svibnju i listopadu 2010.

Na prvoj sjednici Predsjedništva Udruge gradova održanoj 4. veljače 2010. godine, prihvaćeno je Izvješće o radu i Izvješće o financijskom poslovanju za 2009. godinu te Plan rada i Financijski plan za 2010. godinu. Raspravljalo se o Prijedlogu zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, čiji je sastavni dio postao prijedlog Udruge gradova da nema ograničenja u lokalnim jedinicama u kojima je ukupna masa plaća manja od 20% vlastitih prihoda poslovanja. Predstavljani su i amandmani Udruge gradova upućeni saborskom Odboru za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu, a dogovoreno je i da saborski zastupnici iz lokalne samouprave kroz raspravu pokušaju dobiti odgovore na još nerazjašnjena pitanja. Predsjedništvo je razgovaralo o uputi ministra turizma o provedbi Pravilnika o naplati članarina, kojom se derogira Zakon o članarinama u turističkim zajednicama te je predloženo da Udruga gradova zauzme stav da se Zakon u ovoj godini mora primjenjivati, a ukoliko je namjera zakonodavca bila drugačija, da se iniciraju izmjene Zakona. Predsjedništvo je jednoglasno podržalo zahtjev Odbora za vatrogastvo pri Sindikatu državnih i lokalnih službenika i namještenika za izmjenama Zakona o vatrogastvu, usuglašenim s Ministarstvom unutarnjih poslova, kojim se rješava problem smjenskog rada. Izabrani su predstavnici Udruge gradova u Zajedničkom savjetodavnom odboru EU-RH koji djeluje u okviru Odbora regija Europske unije. Za predstavnicu Udruge gradova u Povjerenstvu za pripremu Uredbe o klasifikaciji radnih mjesta u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, imenovana je Mirjana Stančić, načelnica Odjela za kadrovske i personalne poslove Stručne službe gradonačelnika Grada Zagreba.

Na 2. sjednici Predsjedništva, održanoj 19. svibnja 2010. godine, raspravljalo se o mjerama iz Programa gospodarskog oporavka Vlade Republike Hrvatske koje imaju direktan utjecaj na lokalnu samoupravu, a pogotovo o utjecaju izmjena u sustavu poreza na dohodak na lokalnu samoupravu. Zaključeno je da se u suradnji s Hrvatskom zajednicom županija i Udrugom općina u RH zatraži zajednički sastanak s Vladom Republike Hrvatske na kojem će se zatražiti partnerstvo svih razina vlasti na rješavanju pitanja gospodarskog oporavka, ali i svih pitanja od interesa za lokalnu samoupravu te tražiti stvarno konzultiranje u procesu izrade i donošenja zakona kojima se definiraju pitanja od interesa za lokalnu samoupravu. Dodatno je dogovoreno da se zatraži sastanak s Ministarstvom financija na temu smanjenja gradskih prihoda zbog izmjena Zakona o porezu na dohodak te da se kao rješenje zatraži kompenzacija gradovima smanjenjem stope poreza na dohodak u dijelu koji je prihod državnog proračuna u korist jedinica lokalne samouprave. Dogovoreno je da se zatraži sastanak s ministrom turizma na kojem bi se razgovaralo o primjeni Zakona o članarinama turističkim zajednicama i pojasnilo postupanje Poreznih uprava koje vrše povrat već uplaćenih članarina osiguravajućim društvima i time umanjuju prihode turističkih zajednica. Stjepan Videk, ravnatelj Akademije lokalne demokracije, izvijestio je o radu Akademije u

2009. godini i planovima za 2010. godinu, a Udruga gradova i Udruga općina imenovale su Jadranku Nikolov, tajnicu Grada Osijeka, kao zajedničkog predstavnika u Upravno vijeće Akademije lokalne demokracije. Damir Čemerin, zamjenik zapovjednika civilne zaštite Republike Hrvatske, objasnio je obaveze lokalnih jedinica u organizaciji civilne zaštite na njihovu području. Predstavnicima Instituta za međunarodne odnose predstavili su prijedlog projekta *Kako upravljamo gradovima*, a Predsjedništvo je donijelo odluku o partnerstvu s Institutom na projektu te podržalo prijedlog da se zajednički pristupi pronalaženju sredstava za financiranje projekta. Dogovoreno je da organizira održavanje zajedničke Skupštine s Udrugom općina u RH kako bi se izmijenio Statut Saveza Udruge gradova i Udruge općine te dogovorile daljnje aktivnosti i zajednički nastupi. Predsjedništvu je predstavljena studija *Smirivanje prometa – smjernice za primjenu mjera*, koju je izdalo Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske, koju je pripremio dr. sc. Mladen Gledec; te informacija o pristupanju Udruge gradova Institutu za javnu upravu. Predsjedništvo je donijelo odluku u pristupanju Udruge gradova Mreži udruženja lokalnih vlasti jugoistočne Europe (NALAS). Potpredsjednici Udruge gradova, mr. sc. Davor Žmegač i Željko Sabo, izabrani su za predstavnike u Sektorskom nadzornom odboru za Operativni program zaštite okoliša.

Predsjedništvo je održalo 3. sjednicu 6. listopada 2010. godine. Na sjednici se raspravljalo o prijedlogu pokretanja postupka ocjene ustavnosti izmjena Zakona o porezu na dohodak te je zaključeno da Udruga gradova pokrene postupak ocjene ustavnosti pred Ustavnim sudom. Predsjedništvo je potvrdilo imenovanje Ksenije Linić, pročelnice Ureda Grada Rijeke u Radnu skupinu za decentralizaciju i teritorijalni preustroj osnovanu sukladno Smjernicama za decentralizaciju i teritorijalni preustroj koji je donijela Vlada Republike Hrvatske. Dogovoreno je da Udruga gradova restrukturira svoje postojeće ili formira nove radne skupine kako bi predstavnica Udruge gradova mogla argumentirano zastupati interese lokalne samouprave. Predsjedništvo je raspravljalo o Prijedlogu izmjena i dopuna Zakona o energiji te je dogovoreno da se primjena decentralizacije ovlasti odlučivanje o visini tarifnih stavki u toplinarstvu na jedinice lokalne samouprave počine primjenjivati s 1. siječnjem 2011. godine do kada bi energetske subjekti mogli uskladiti tarifne stavke po dosadašnjem modelu. Predsjedništvo je izviješteno o aktivnostima Radne skupine za izradu Zakona o cestama te o pripremi novog Zakona o vatrogastvu. Raspravljalo se o nalazima državne revizije te je dogovoreno da se svim gradovima uputi zahtjev za dostavom eventualnih pritužbi na izvješća kako bi se moglo definirati koji su zajednički problemi gradova po tom pitanju. Dogovoreno je da se zatraži sastanak s ministricom zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva kako bi se raspravilo ukidanje odredbe o namjenskom trošenju sredstava s osnove komunalne naknade. Predsjedništvo je dogovorilo da se zatraži i sastanak s Predsjednikom Republike na kojem bi se razgovaralo o stanju i problemima u lokalnoj samoupravi. Berislav Lastrić iz tvrtke Hewlett Packard predstavio je projekt EGRAD 2010. U Središnji koordinacijski odbor akcije Gradovi i općine - prijatelji djece, imenovana je Andreja Navijalić, pročelnica Upravnog odjela za društvene djelatnosti Grada Karlovca. Dogovoreno je da se započne s pripremanjem za godišnju sjednicu Skupštine Udruge gradova. Prihvaćen je zahtjev Grada Zlatara za oslobođenjem od plaćanja dospjele članarine Udruzi gradova i obustavu zaduživanja za članarinu do financijske stabilizacije Grada, odnosno do kraja 2011. godine.

NORMATIVNE AKTIVNOSTI I PRAĆENJE PROVEDBE ZAKONA I DRUGIH PROPISA KOJI SE ODNOSU NA LOKALNU SAMOUPRAVU

ZAKON O PLAĆAMA U LOKALNOJ I PODRUČNOJ (REGIONALNOJ) SAMOUPRAVI

Udruga gradova u RH u 2009. godini aktivno je sudjelovala u izradi Prijedloga zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi te surađivala s nacionalnim udruženjima županija i općina i Sindikatom državnih i lokalnih službenika i namještenika. Prijedlog zakona prihvaćen je u srpnju 2009. godine u prvom čitanju, a Udruga gradova je do kraja 2009. godine nastavila inzistirati na poboljšanjima Prijedloga zakona. Na sjednici Skupštine u listopadu 2009. godine, sudjelovao je državni tajnik Ministarstva uprave, Edmond Miletić, koji je najavio da će u novom Prijedlogu zakona biti određen gornji limit za plaće u lokalnoj samoupravi. U prosincu 2009. godine, Udruga gradova sudjelovala je na sastanku Odbora poslodavaca pri Vijeću europskih gradova i regija (CEMR) te objasnila probleme vezane uz Prijedlog zakona.

U siječnju 2010. godine, Odbor poslodavaca pri Vijeću europskih gradova i regija uputio je protestnu notu Vladi Republike Hrvatske u kojem traži povlačenje Prijedloga zakona iz procedure. Svoj zahtjev temelji na činjenici da se ovakvim prijedlogom ne poštuje koncept socijalnog dijaloga, budući da će socijalnim partnerima na lokalnoj razini biti uskraćeno pravo pregovaranja; te u potpunosti negiraju odredbe Europske povelje o lokalnoj samoupravi (čija je Republika Hrvatska potpisnica) o prilagođavanju upravnog ustroja i sredstava zadaćama lokalnih vlasti.

Sredinom siječnja 2010. godine, Ministarstvo uprave održalo je sastanak s predstavnicima nacionalnih udruženja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i Sindikatom državnih i lokalnih službenika i namještenika, na kojem se raspravljalo o novom Nacrtu prijedloga zakona o plaćama, a Udruga gradova izradila je detaljno očitovanje na Nacrt prijedloga zakona. U očitovanju se navodi da bi odluku o koeficijentima za obračun plaće izvršnih čelnika trebao donositi predstavničko tijelo unutar zakonom propisanih ograničenja, a odluku o visini osnovice izvršni čelnik; dok bi ovlast za određivanje koeficijenta za obračun plaće službenicima i namještenicima trebalo dati izvršnom čelniku. Udruga gradova podržala je opće ograničenje plaća u upravnim tijelima jedinica lokalne samouprave na način da one ne smije prelaziti 20% proračuna grada ili općine, a u jedinicama lokalne samouprave koje primaju tekuće pomoći iz Državnog proračuna, potrebno je uvesti donji prag tekućih pomoći nakon kojeg bi se primjenjivalo stupnjevano ograničenje visine plaća, sukladno udjelu tekućih pomoći. Udruga gradova dostavila je svoje očitovanje predsjednici Vlade Republike Hrvatske, ministru uprave i ministru financija, saborskim odborima za lokalnu i područnu samoupravu, zakonodavstvo, rad i socijalno partnerstvo, klubovima zastupnika i nezavisnim zastupnicima.

Udruga gradova podnijela je 3. veljače amandmane saborskom Odboru za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu, kojim traži utvrđivanje koeficijenta od strane predstavničkog tijela,

a osnovice od strane izvršnog čelnika (za izvršne čelnike), odnosno od strane izvršnog čelnika za određivanje koeficijenta za obračun plaće službenicima i namještenicima; izuzimanje dodatnog udjela u porezu na dohodak za decentralizirane funkcije iz prihoda poslovanja; te povećanje osnovice u jedinicama lokalne samouprave koje kao krajnji korisnici ostvaruju pomoći iz državnog proračuna, razmjerno udjelu pomoći u prihodima poslovanja. Odbor je prihvatio sve amandmane Udruge gradova.

Na svojoj 1. sjednici, održanoj 5. veljače 2010. godine, o Prijedlogu zakona o plaćama raspravljalo je Predsjedništvo Udruge gradova. Izraženo je zadovoljstvo što je sastavni dio samog Prijedloga postao zahtjev Udruge gradova da nema ograničenja u lokalnim jedinicama u kojima je ukupna masa plaća manja od 20% vlastitih prihoda poslovanja. Dogovoreno je da zastupnici iz lokalne samouprave kroz saborsku raspravu zatraže odgovore na neka još nerazjašnjena pitanja.

Uoči prije plenarne rasprave o Konačnom prijedlogu zakona o plaćama, Udruga je dostavila svim klubovima zastupnika u Hrvatskom saboru i pojedinačnim zastupnicima poseban osvrt na primjenu i učinke Zakona, odnosno, članaka kojima se ograničavaju plaće na području od posebne državne skrbi i brdsko-planinskom području.

Vlada RH je na sjednici zatvorenoj za javnost (18. veljače) prihvatila amandmane na Konačni prijedlog zakona o plaćama, kojima se od primjene članaka kojima se ograničavaju plaće na području PPDS-a i brdsko-planinskom izuzimaju jedinice lokalne i područne samouprave kojima udio pomoći u prihodima poslovanja iznosi manje od 10%, sukladno mišljenju i osvrtu Udruge. Hrvatski sabor prihvatio je Konačni prijedlog zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi 19. veljače 2010. godine. Prema odredbama usvojenog Zakona, osnovicu i koeficijente za obračun plaće gradonačelnika i zamjenika određuje odlukom predstavničko tijelo na prijedlog gradonačelnika; a osnovica za obračun plaće službenika i namještenika utvrđuje se kolektivnim ugovorom ili odlukom gradonačelnika, dok koeficijente za obračun plaće službenika i namještenika određuje predstavničko tijelo na prijedlog gradonačelnika. Gradovi na područjima posebne državne skrbi i brdsko-planinskom području kod kojih pomoći iz državnog proračuna (razdjela 025 Ministarstvo financija, programi 1050, 1051, 1052 i 1786) iznose više od 10% prihoda poslovanja, moraju uskladiti plaće svojih službenika i namještenika s plaćama državnih službenika i namještenika u roku od 30 dana od stupanja na snagu zakona.

U ožujku (24. ožujak i 31. ožujak) 2010. godine, Udruga gradova u RH organizirala je dva savjetovanja o primjeni Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi. Na kojima je sudjelovalo 150 predstavnika gradova, općina i županija. Na održanim savjetovanjima predstavnici Ministarstva uprave i gradova objasnili su primjenu Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi te pojasnili pojedine nejasne odredbe Zakona. Predavanja su održali Edmond Miletić, državni tajnik u Ministarstvu uprave; Sanda Pipunić, ravnateljica Uprave za ljudske potencijale u Ministarstvu uprave; dr. sc. Alen Rajko, pročelnik Službe za upravni razvitak Grada Opatije i Helena Masarić, pročelnica Ureda Grada Opatije.

UREDBA O KLASIFIKACIJI RADNIH MJESTA U UPRAVNIM TIJELIMA JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Početak veljače 2010. godine, Ministarstvo uprave osnovalo je Povjerenstvo za pripremu Prijedloga uredbe o klasifikaciji radnih mjesta službenika i namještenika u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te dostavilo poziv za imenovanjem predstavnika Udruge gradova u RH. Predsjedništvo Udruge gradova na sjednici u veljači imenovalo je Mirjanu Stančić, načelnicu Odjela za kadrovske i personalne poslove Stručne službe gradonačelnika Grada Zagreba predstavnicom Udruge gradova u Povjerenstvu.

U periodu od 8. veljače do 12. travnja 2010. godine, održana su 4 radna sastanka Povjerenstva, na kojima je Udruga redovito sudjelovala i predlagala rješenja kojima se najbolje propisuju i definiraju standardna mjerila za klasifikaciju radnih mjesta; kategorije, potkategorije i razine potkategorija te klasifikacijski rangovi. Konačni Nacrt uredbe o klasifikaciji radnih mjesta sadržava većinu prijedloga Udruge gradova.

Vlada RH usvojila je Uredbu o klasifikaciji radnih mjesta službenika i namještenika u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave na 57. sjednici održanoj 20. svibnja.

Udruga gradova u RH organizirala je početkom lipnja (10. lipanj), seminar o primjeni Uredbe na kojem je sudjelovalo 70 predstavnika gradova, članova Udruge gradova. Izlaganja su održali Sanda Pipunić, ravnateljica Uprave za ljudske potencijale u Ministarstvu uprave i dr. sc. Alen Rajko, pročelnik Službe za upravni razvitak Grada Opatije, koji su sudjelovali u radu Povjerenstva za izradu Uredbe. Predstavili su pitanja koja se uređuju Uredbom; standardna mjerila za klasifikaciju te njihova pojašnjenja; temeljnu i daljnju klasifikaciju; radna mjesta pojedinih kategorija i potrebne stručne spreme; klasifikacijske rangove; iznimke; te odrednice za pravilnike o unutrašnjem redu i odluka o koeficijentima za obračun plaće koje jedinice lokalne samouprave moraju donijeti.

PROGRAM GOSPODARSKOG OPORAVKA REPUBLIKE HRVATSKE

Vlada Republike Hrvatske na 55. sjednici održanoj 6. svibnja 2010. godine usvojila je Plan provedbenih aktivnosti Programa gospodarskog oporavka, koji uključuje mjere s direktnim utjecajem na djelovanje lokalne samouprave.

Predsjedništvo Udruge gradova na sjednici održanoj 19. svibnja raspravljalo je o mjerama koje će imati utjecaja na jedinice lokalne samouprave – smanjenje ili uklanjanje neporeznih davanja (vodni doprinos, spomenička renta i preporuke jedinicama lokalne samouprave da umanje neporezna davanja iz njezine nadležnosti); preporuka jedinicama lokalne samouprave da pripreme plan privatizacije trgovačkih društava u svojem vlasništvu analogno planu privatizacije trgovačkih društava u državnom vlasništvu; te dosljedna primjena Zakona o postupanju i uvjetima gradnje radi poticanja ulaganja. Na sjednicu Predsjedništva pozvani su i predstavnici Vlade sa zamolbom da predstave detaljnije Program gospodarskog

oporavka u dijelu koji se odnosi na lokalnu samoupravu, no zbog aktualnog sata u Hrvatskome saboru nisu bili u mogućnosti sudjelovati na sjednici. Predsjedništvo je donijelo odluku da se u suradnji s Hrvatskom zajednicom županija i Udrugom općina zatraži zajednički sastanak s Vladom Republike Hrvatske na kojem će se zatražiti partnerstvo svih razina vlasti na rješavanju pitanja gospodarskog oporavka, ali i svih pitanja od interesa za lokalnu samoupravu te tražiti stvarno konzultiranje u procesu izrade i donošenja zakona kojima se definiraju pitanja od interesa za lokalnu samoupravu.

Udruga gradova uputila je početkom lipnja zahtjev predsjednici Vlade Republike Hrvatske za održavanjem sastanka na kojem bi se detaljnije predstavile mjere iz Programa gospodarskog oporavka. Istovremeno je svim nositeljima mjera iz Programa gospodarskog oporavka upućen zahtjev za uključivanjem i konzultiranjem Udruge gradova u pripremu sadržaja mjera. Na zahtjeve Udruge gradova nije odgovoreno.

Krajem listopada, Udruga gradova, Udruga općina i Hrvatska zajednica županija uputile su zajednički dopis predsjednici Vlade sa zamolbom za sastankom i osnivanjem stalne koordinacije lokalne, regionalne i državne razine vlasti za rješavanje svih pitanja od interesa za lokalnu samoupravu. Do kraja godine nije odgovoreno na dopis.

Predsjedništvo je na sjednici u svibnju podržalo izmjene Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara koje je na očitovanje dostavilo Ministarstvo kulture, a kojima se predlaže smanjenje spomeničke rente kao jedna od mjera pomoći gospodarstvu.

Vlada Republike Hrvatske na 54. sjednici, održanoj 29. travnja, usvojila je Odluku o osnivanju Povjerenstva za identifikaciju prepreka za izravna ulaganja i izradu plana njihova uklanjanja u koje su imenovane državne institucije i Hrvatska zajednica županija. Udruga gradova uputila je zahtjev Vladi da izmjenom Odluke u redovima povjerenstva osigura članstvo i Udruzi gradova, budući da se najveća koncentracija gospodarske aktivnosti i kapaciteta za ulaganja nalazi upravo na području gradova. Vlada RH obavijestila je početkom svibnja Udrugu gradova da je zahtjev upućen Ministarstvu gospodarstva na postupanje.

Početkom srpnja, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva dostavilo je Udruzi gradova zahtjev za dostavom informacija vezanih uz ostvarivanje cilja uklanjanja prepreka za izravna ulaganja, koje uključuju podatke o preprekama koje je potrebno ukloniti, institucije zadužene za rješavanje problema, prijedloge rješenja te institucije uključene u rješavanje problema. Na osnovu informacija prikupljenih od svih zainteresiranih strana, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva izradilo je Analizu identifikacije prepreka za izravna ulaganja i plan njihova uklanjanja koje je predstavilo na sastanku Povjerenstva na kojem su sudjelovali i predstavnici Udruge gradova. Kao jedan od najvećih problema istaknuto je rješavanje složenih imovinsko-pravnih odnosa na čijem rješavanju bi trebali surađivati Ministarstvo pravosuđa, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske i jedinice lokalne samouprave.

Vlada Republike Hrvatske na 86. sjednici, održanoj 21. listopada, donijela je Akcijski plan uklanjanja prepreka za ulaganja u Republiku Hrvatsku, u kojem je kao jedna od mjera navedeno aktiviranje poslovnih prostora u gradovima koji nisu u eksploataciji zbog neriješenih vlasničkih odnosa. Navedena mjera uključuje izradu baze podataka o prostorima te ubrzavanje postupka utvrđivanja vlasništva između Republike Hrvatske i jedinica lokalne samouprave. Rok postavljen za provedbu je kraj 2011. godine.

ZAKON O POREZU NA DOHODAK

Nakon što je sredinom travnja predsjednica Vlade Republike Hrvatske predstavila Program gospodarskog oporavka kojim se predviđaju promjene stopa i osnovica za obračun poreza na dohodak, Udruga gradova zatražila je pisanim putem konzultacije s Ministarstvom financija u vezi najavljenih izmjena u sustavu poreza na dohodak, s obzirom da se spomenutim izmjenama bitno utječe na sve gradove u Republici Hrvatskoj. Očitovanje Ministarstva financija je izostalo.

Predstavnici Vlade i ministarstva financija pozvani su na sjednicu Predsjedništva, održanu 19. svibnja, kako bi detaljnije predstavili mjere iz Programa gospodarskog oporavka te najavljene izmjene u sustavu poreza na dohodak. Predstavnici Vlade i ministarstva financija nisu sudjelovali na sjednici Predsjedništva, a Predsjedništvo je donijelo odluku da se od Vlade Republike Hrvatske i Ministarstva financija zatraži hitan sastanak na temu smanjenja gradskih prihoda zbog izmjena Zakona o porezu na dohodak te da se kao rješenje zatraži kompenzacija gradovima smanjenjem stope poreza na dohodak u dijelu koji je prihod državnog proračuna u korist jedinica lokalne samouprave.

Udruga gradova u RH uputila je početkom lipnja zahtjev predsjednici Vlade RH i ministru financija za održavanjem sastanka na kojem bi se između ostalog raspravljalo i o izmjenama u sustavu poreza na dohodak, no očitovanje Vlade RH i Ministarstva financija je izostalo.

Vlada Republike Hrvatske na svojoj 60. sjednici, 10. lipnja 2010. godine, prihvatila je Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona te ga uputila Hrvatskom saboru na donošenje, bez prethodnog pribavljanja mišljenja lokalnih vlasti. Udruga gradova u RH uputila je ponovni poziv sredinom lipnja predsjednici Vlade RH i ministru financija na konzultacije s Predsjedništvom Udruge gradova, međutim, očitovanje Vlade i Ministarstva je izostalo.

Dana 16. lipnja 2010. godine Hrvatski sabor dopunio je dnevni red 18. sjednice Hrvatskog sabora Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona. Udruga gradova uputila je mišljenje na Prijedlog zakona Odboru za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu Hrvatskog sabora, koji je raspravljao o Prijedlogu zakona na 51. sjednici održanoj 17. lipnja. Udruga gradova zatražila je od Odbora da predloži Vladi Republike Hrvatske da u roku od 60 dana predloži odgovarajuće izmjene Zakona o financiranju lokalne i područne (regionalne) samouprave na

način da se opći udio općine, odnosno grada u porezu na dohodak poveća za 8%, na teret udjela pozicije za pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije. Odbor je jednoglasno podržao zahtjev, ali ga je ministar financija tijekom saborske rasprave odbacio. Dana 18. lipnja 2010. godine Hrvatski sabor je prihvatio Prijedlog zakona.

Predsjedništvo Udruge gradova ponovo je raspravljalo o učincima izmjena Zakona o porezu na dohodak na funkcioniranje lokalne samouprave na 3. sjednici održanoj u listopadu 2010. godine te donijelo odluku o pokretanju postupka ocjene ustavnosti Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak.

Početak studenog, Udruga gradova izradila je analizu ostvarenja prihoda od poreza na dohodak na reprezentativnom uzorku od 66 gradova za razdoblje od prvih 10 mjeseci 2010. godine. Na osnovu izračunatih kretanja poreza na dohodak u tim gradovima izvršena je procjena kretanja poreza na dohodak na razini konsolidirane lokalne države (svi gradovi, općine i županije). U prvom polugodištu 2010. godine zbog gospodarskih kretanja prihodi od poreza na dohodak su 8,2% manji u odnosu na isto razdoblje prošle godine, a u razdoblju od početka srpnja od kad su se počele primjenjivati izmjene Zakona o porezu na dohodak ti prihodi su manji za 11,6%. Analiza Udruge gradova pokazala je da će na razini konsolidirane lokalne samouprave (gradovi, općine i županije), do kraja 2010. godine prihodi od poreza na dohodak biti manji za 1,2 milijarde kuna u odnosu na 2009. godinu.

Vlada Republike Hrvatske na 91. sjednici održanoj 15. studenog usvojila je Prijedlog Državnog proračuna za 2011. godinu i uputila ga u saborsku proceduru. Udruga gradova podnijela je saborskom Odboru za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu, koji je raspravljao o Prijedlogu Državnog proračuna na 57. sjednici održanoj 16. studenog, amandman kojim se traži smanjenje prihoda Državnog proračuna s osnove poreza na dohodak u visini 793 milijuna kuna, čime bi se gradovima i općinama nadoknadio gubitak prihoda koji je nastao kao posljedica smanjenja poreznih stopa poreza na dohodak. U objašnjenju amandmana stoje podaci trogodišnje analize Udruge gradova, sukladni procjeni Ministarstva financija, prema kojoj će prihodi opće države od poreza na dohodak u 2011. godini biti smanjeni za nešto više od 1 milijarde kuna zbog izmjena Zakona o porezu na dohodak, a prihodi gradova i općina u 2011. godini smanjit će se za 793 milijuna kuna zbog izmjena Zakona o porezu na dohodak. Udruga gradova poziva se na preporuku Vijeća Europe koja propisuje da se gubitak prihoda lokalne samouprave, nastao zbog smanjenja ili ukidanja lokalnih poreza, odnosno smanjenja porezne baze, treba nadoknaditi prikladnim zamjenskim sredstvima.

Udruga gradova i Udruga općina zajednički su podnijele krajem studenog 2010. godine zahtjev Ustavnom sudu za ocjenu ustavnosti izmjena Zakona o porezu na dohodak, kojim se mijenjaju stope poreza na dohodak čime gradovi i općine gube 491 milijun kuna do kraja 2010. godine, 793 milijuna kuna 2011. godine te 602 milijuna kuna 2012. i svaku narednu godinu. Zahtjev se temelji na povredi Europske povelje o lokalnoj samoupravi prema kojoj je Vlada bila dužna konzultirati lokalnu samoupravu prije donošenja izmjena Zakona o porezu na dohodak, ali je to odbila učiniti unatoč brojnim zahtjevima Udruge gradova za sastanak s Ministarstvom financija. Zahtjev se nadalje temelji na Preporuci 228 (2007) Kongresa

lokalnih i regionalnih vlasti Vijeća Europe koja propisuje da će se gubitak prihoda lokalne samouprave koji je nastao kao posljedica odluke o smanjenju ili ukidanju poreza, odnosno porezne baze, nadoknaditi prikladnim zamjenskim sredstvima i u slučaju odluka koje se donose zbog općih gospodarskih prilika, a budući da Europska povelja ima status međunarodnog ugovora, kršenje Povelje predstavlja kršenje međunarodnog ugovora. O podnošenju zahtjeva za ocjenom ustavnosti izmjena Zakona o porezu na dohodak, Udruga gradova obavijestila je Vijeće Europe.

ČLANARINE TURISTIČKIM ZAJEDNICAMA

Predsjedništvo Udruge gradova na 1. sjednici održanoj u veljači 2010. godine, raspravljalo je o problemu povrata dijela članarina koje su osiguravajuća društva uplatila turističkim zajednicama. Problemi su nastali zbog donošenja Upute o plaćanju članarine krajem 2009. godine temeljem koje bi turističke zajednice morale vratiti uplaćene članarine za 2009. godinu i ostvariti bitno smanjene prihode u narednim godinama. Na sjednici je zauzeto mišljenje da se uputom ne može izmijeniti suština Zakona te da se Zakon u ovoj godini mora primjenjivati, a ukoliko je namjera zakonodavca bila drugačija, da se iniciraju izmjene Zakona. Predsjedništvo je zadužilo Ured Udruge da se stav Predsjedništva uputi u javnost, Ministarstvu turizma, Hrvatskoj turističkoj zajednici, turističkim zajednicama gradova i svim članovima Udruge.

Udruga gradova uputila je sredinom veljače Ministarstvu turizma zahtjev za dostavu i pojašnjenje Upute o provedbi Pravilnika o obliku i sadržaju obrasca za prijavu podataka o osnovici za obračun članarine turističkoj zajednici. Odgovor Ministarstva turizma dostavljen Udruzi gradova sredinom veljače, objašnjava da se Uputom ne derogiraju odredbe Zakona o članarinama u turističkim zajednicama, već samo pojašnjavaju odredbe vezane uz obveznike plaćanja članarina koji u svojem jednom dijelu obavljaju djelatnosti neposredno vezane s ugostiteljstvom i turizmom. Ministarstvo nije dostavilo Uputu. O zahtjevima osiguravajućih društava za povratom dijela članarine, Udruga gradova obavijestila je i medije.

Budući da su krajem travnja, porezne uprave zatražile povrat uplaćenih članarina turističkim zajednicama, Udruga gradova uputila je otvoreno pismo predsjedniku Hrvatske turističke zajednice u kojem traži da od ministra turizma zatraži povlačenje sporne Upute i obustavi povrate sredstava zakonom propisanim obveznicima plaćanja članarina turističkim zajednicama, odnosno kroz redovitu saborsku proceduru zatraži izmjene odredaba Zakona o članarinama turističkim zajednicama. O zahtjevu predsjedniku Hrvatske turističke zajednice, Udruga gradova obavijestila je predsjednicu Vlade; ministra financija i ministra turizma; ravnatelja Porezne uprave; saborske odbore za zakonodavstvo, turizam i lokalnu samoupravu; te medije.

Udruga gradova uputila je poziv ministru turizma za sudjelovanjem na 2. sjednici Predsjedništva Udruge gradova, koja se održala 19. svibnja, kako bi se raspravila sporna postupanja, odnosno razmotrila mogućnost izmjena Zakona o članarinama turističkim zajednicama. Ministar turizma nije sudjelovao na sjednici Predsjedništva, no Predsjedništvo

Udruga gradova ponovo je raspravljalo o postupanju Porezne uprave i donijelo odluku da se ministru turizma pošalje novi zahtjev za sastankom te nastave sve aktivnosti u smislu striktno primjene Zakona, u kojem se jasno definiraju svi prihodi turističkim zajednicama, dok god se Zakon ne izmijeni. Ministru turizma upućen je ponovni zahtjev za sastankom, no do kraja 2010. godine na njega nije odgovoreno.

Vlada Republike Hrvatske na 58. sjednici održanoj 28. svibnja uputila je u saborsku proceduru Prijedlog izmjena Zakona o članarinama turističkim zajednicama. Prijedlogom zakona uređuju se pitanja promjene skupina gospodarskih djelatnosti u koje se razvrstavaju pravne i fizičke osobe koje su obveznici plaćanja članarine turističkoj zajednici; smanjenja stopa za obračun plaćanja članarine; te promjene raspoređivanja sredstava članarina. Udruga gradova dostavila je mišljenje saborskom Odboru za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu koji je raspravljao o Prijedlogu zakona na 50. sjednici, održanoj 16. lipnja. Udruga gradova ponovila je stavove sa sjednica Predsjedništva Udruge gradova održanima u veljači i svibnju te ukazala na sporne zahtjeve osiguravajućih društava za povrat dijela članarina uplaćenih turističkim zajednicama gradova. Zakon je donesen na 18. sjednici Sabora, 2. srpnja.

POMORSKO DOBRO

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture početkom travnja objavilo je Konačni prijedlog zakona o pomorskom dobru i morskim lukama koji ne uvodi decentralizaciju sustava na način koji je to predlagala Udruga gradova u studiji *Upravljanje pomorskim dobrom i lokalna samouprava*, nastaloj u suradnji s ekspertom za pomorsko dobro, gospodinom Brankom Kundihom.

Udruga gradova uputila je početkom svibnja Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture mišljenje na Konačni prijedlog zakona u kojem ponovno navodi svoje prijedloge za propisivanje kriterija granica lučkog područja i pomorskog dobra; decentralizacije koncesijskog sustava; decentralizacije lučkog sustava; učinkovit sustav inspeksijskog i upravnog nadzora nad pomorskim dobrom i lučkim sustavom. U svojem mišljenju Udruga gradova upozorava da bi primjena budućeg zakona mogla biti otežana, ukoliko se svi potrebni predviđeni podzakonski akti, ne donesu na vrijeme. Mišljenje je upućeno ministru mora, prometa i infrastrukture; državnom tajniku za more; ravnateljici uprave pomorskog prometa, pomorskog dobra i luka te svim gradovima uz obalu i na otocima.

Premda je Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture sredinom lipnja objavilo novi Nacrt prijedloga zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, prijedlog do kraja godine nije usvojen na sjednici Vlade, niti raspravljan u Hrvatskome saboru.

U prosincu 2010. godine, održan je sastanak Radne skupine za pomorsko dobro, na kojem je sudjelovao i Branko Kundih, ekspert za pomorsko dobro koji je surađivao s Udrugom gradova na izradi prijedloga za decentralizaciju sustava upravljanja pomorskim dobrom i morskim lukama. Na sastanku se raspravljalo o posljednjem Nacrtu prijedloga zakona i nastavku

zagovaranja decentralizacije sustava na način koji je to predloženo u studiji *Upravljanje pomorskim dobrom i lokalna samouprava*. Dogovoreno je da će Udruga gradova u sljedećoj godini, kroz tematsku sjednicu saborskog Odbora za pomorstvo, promet i veze te lobiranje u saborskoj raspravi inzistirati na usvajanju rješenja iz studije.

ZAKON O CESTAMA

Tijekom 2010. godine, održana su 4 sastanka Povjerenstva za izradu Nacrta prijedloga zakona o javnim cestama, osnovanim pri Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture, u čijem radu sudjeluje i Udruga gradova. Povjerenstvo je osnovano s ciljem usklađivanja Zakona o cestama s izmjenama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, kojima se ovlasti upravljanja i održavanja cesta prenose na velike gradove i sjedišta županija.

Predsjedništvo Udruge gradova na 3. sjednici održanoj u listopadu 2010. godine, raspravljalo o Nacrtu prijedloga zakona o cestama, kojim se predviđa da se sredstva za održavanje, rekonstrukciju i građenje gradskih cesta osiguravaju dijelom iz godišnje naknade za uporabu javnih cesta, proporcionalno udjelu duljine gradskih cesta u ukupnoj duljini županijskih i lokalnih razvrstanih cesta. Predsjedništvo je donijelo odluku da se u mišljenju Udruge gradova na Nacrt prijedloga zakona ponovi prijašnji prijedlog Udruge gradova za fiskalnu decentralizaciju sektora javnih cesta na način da se formula za izračun udjela velikog grada i grada sjedišta županije za upravljanje, održavanje i građenje javnih cesta temelji na udjelu duljine gradskih cesta u ukupnom udjelu lokalnih i županijskih, odnosno državnih cesta (50); udjelu broja stanovnika grada u ukupnom udjelu stanovnika (25%); te udjelu broja registriranih vozila na području grada u ukupnom broju registriranih vozila (25%).

Vlada Republike Hrvatske usvojila je Prijedlog zakona o cestama na 92. sjednici, održanoj 19. studenog 2010. godine. Udruga gradova dostavila je svoje mišljenje saborskom Odboru za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu, koji je o Prijedlogu zakona raspravljao na 60. sjednici održanoj 1. prosinca. Prijedlog zakona raspravljan je u prvom čitanju u prosincu 2010. godine, a Udruga gradova će kroz rad Povjerenstva za izradu zakona i aktivnosti prema Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture nastaviti inzistirati na svojim prijedlozima.

ZAKON O VATROGASTVU

Predsjedništvo Udruge gradova, na sjednici održanoj u veljači, podržalo je prijedlog hitnih izmjena Zakona o vatrogastvu, koji je sastavio Odbor profesionalnih vatrogasaca pri Sindikatu državnih i lokalnih službenika i namještenika, a koji se odnosi na rješavanje problema smjenskog rada u vatrogastvu. Udruga gradova pripremila je i dostavila Odboru Sindikata pisanu podršku za hitnim pristupanjem izmjenama Zakona o vatrogastvu.

Početak svibnja, Ministarstvo unutarnjih poslova prosljedilo je Udruzi gradova konačni prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vatrogastvu na očitovanje. Udruga gradova pozitivno se očitovala o izmjenama Zakona o vatrogastvu u dijelu u kojem se

određuje osnovica za izračun izdvajanja za poslove vatrogastva te dodatno naglasila u svojem mišljenju da dodatni udio u porezu na dohodak za financiranje minimalnog standarda zaštite od požara u prosjeku pokriva tek 36% propisanog minimalnog standarda te da je potrebno povećati i diversificirati dodatni udio u porezu na dohodak kako bi se ostvarila najmanje 75-postotna pokrivenost minimalnog standarda. Predloženo je osnivanje i radnog tijela koje bi analiziralo sustav financiranja vatrogastva te predložilo mjere za njegovo poboljšanje.

Vlada Republike Hrvatske je na 59. sjednici, održanoj 4. lipnja, prihvatila Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vatrogastvu i uputila ga u saborsku proceduru. Zakon je donesen na 18. sjednici Hrvatskoga sabora, 18. lipnja.

U rujnu 2010. godine, Ministarstvo unutranjih poslova osnovalo je Radnu skupinu za izradu novog Zakona o vatrogastvu u čijem radu, ispred Udruge gradova, sudjeluje Ivan Hanžek, gradonačelnik Zaboka. Do kraja godine Radna skupina, održala je jedan sastanak, u studenom. Na sastanku je dogovoreno da se krene u izradu novog Zakona o vatrogastvu kojim će se urediti organizacijski ustroj, funkcioniranje vatrogasne službe i zajednica te financiranje vatrogastva, a koji će biti usklađeni s pravnom stečevinom Europske unije i hrvatskim zakonodavstvom.

REGIONALNI RAZVOJ

Nakon što je u prosincu 2009. godine donesen Zakon o regionalnom razvoju koji je obuhvatio jedan dio promjedbi Udruge gradova, Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, dostavilo je Udruzi gradova u ožujku 2011. na mišljenje Konačni prijedlog strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske.

Udruga gradova dostavila je početkom travnja Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva očitovanje na Prijedlog strategije regionalnog razvoja u kojem podržava razdvajanje fiskalnog poravnanja i statusa potpomognutog područja, ali ne i strogo namjenski karakter sredstva fiskalnog izravnjanja, kao i prijedlog da ona ovise o stupnju pripremljenosti i provedbe razvojnih projekata. Svoje stajalište Udruga gradova temelji na činjenici da se sustav u kojem se sredstva fiskalnog izravnjanja dodijeljivala ovisno o stupnju pripremljenosti i provedbe razvojnih projekata u potpunosti poništavaju svrhu i smisao fiskalnog poravnanja te se kao takva ne mogu smatrati sredstvima fiskalnog poravnanja nego sredstvima kapitalnih pomoći, koja se i u postojećem sustavu dodijeljuju bez jasnih kriterija. U mišljenju Udruge gradova navodi se kako je takvo određenje u suprotnosti s odredbama Europske povelje o lokalnoj samoupravi koje propisuju da se zaštita fiskalno slabijih jedinica lokalne samouprave provodi putem fiskalnog izravnjanja ili sličnih mjera, bez da se takvim mjerama ili postupcima sužava slobodno odlučivanje lokalnih jedinica o pitanjima iz njihova djelokruga. Nadalje, Udruga gradova navodi da Povelja propisuje da pomoći lokalnim jedinicama neće biti namijenjene financiranju specifičnih projekata te da se dodjelom tih sredstava neće ugrožavati temeljna sloboda politike odlučivanja lokalnih jedinica u području njihovih vlastitih nadležnosti. U očitovanju Udruge gradova objašnjava se da predloženi

sustav dodjele sredstava za fiskalno izravnanje ne propisuje obvezu konzultativnog procesa između jedinica lokalne samouprave i središnje vlasti; ne predlaže rokove, postupke niti kriterije za ocjenu stupnja pripremljenosti i provedbe razvojnih projekata; niti predviđa dopuštenu razinu utjecaja (ne)spremnosti razvojnih programa na raspoloživa sredstva, niti rokove u kojima će jedinicama lokalne samouprave biti poznati konačni iznosi koje će primiti iz proračuna. Zbog svega navedenog, Udruga gradova zatražila je da se iz Strategije regionalnog razvoja briše određenje prema kojem će sredstva novog modela fiskalnog izravnanja ovisiti o stupnju pripremljenosti i provedbe razvojnih projekata.

Vlada Republike Hrvatske usvojila je Strategiju regionalnog razvoja na 59. sjednici, održanoj 4. lipnja 2010. godine. Prijedlog Udruge gradova nije prihvaćen.

ZAKON O KOMUNALNOM GOSPODARSTVU

U 2010. godini planirano je donošenje novog Zakona o komunalnom gospodarstvu na čijoj izradi radi Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. Ministarstvu je upućen poziv na 2. sjednicu Predsjedništva Udruge gradova kako bi predstavili izmjene Zakona, no Ministarstvo je dostavilo odgovor da su izmjene još u izradi i da će Udruga gradova na vrijeme biti uključena u davanje svojeg očitovanja.

Predsjedništvo je na 3. sjednici donijelo odluku da se uputi zahtjev ministrici zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva na kojem bi se razgovaralo o odredbama novog Zakona o komunalnom gospodarstvu, s naglaskom na odredbe o namjenskom trošenju sredstava uprihodovanih po osnovu komunalne naknade i komunalnog doprinosa. U listopadu 2010. godine, ministrica zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva dostavila je odgovor u kojem informira da je Prijedlog zakona o komunalnom gospodarstvu u pripremi i da će prije usvajanja Konačnog prijedloga biti dostavljen Udruzi gradova na očitovanje.

Krajem listopada Udruga gradova uputila je ministrici zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva zahtjev za tumačenjem odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koje predviđaju da predstavničko tijelo može namijeniti određena sredstva uprihodovana po osnovu komunalne naknade za financiranje sadržaja koji nisu precizirani Zakonom. Udruga gradova pojasnila je svoj zahtjev činjenicom da su se u gospodarskoj krizi povećale potrebe školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, a koje lokalna samouprava financira u nedostatnom obuhvatu uz velike poteškoće.

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva dostavilo je sredinom prosinca odgovor Udruzi gradova u kojoj pojašnjava da se sredstva komunalne naknade mogu odlukom predstavničkog tijela koristiti i za održavanje objekata školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, što podrazumijeva financiranje tekućeg održavanja, investicijskog održavanja i troškova energije i usluga neophodnih za funkcioniranje sustava, osim za plaće zaposlenika. Odgovor je dostavljen svim članovima Udruge gradova. Ministarstvo do kraja godine nije izradilo Prijedlog zakona o komunalnom gospodarstvu.

IMOVINA GRADOVA

Udruga gradova još je 2008. godine uputila Odboru za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu Hrvatskoga sabora Prijedlog za davanje vjerodostojnog tumačenja odredbe članka 77. Zakona o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine. Odbor za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu u prosincu 2008. godine raspravio je i usvojio Prijedlog Udruge gradova te je time pokrenut postupak davanja vjerodostojnog tumačenja. U 2009. godini, Prijedlog je upućen Odboru za zakonodavstvo, no nije uvršten na dnevni red sjednica Hrvatskoga sabora.

U listopadu 2010. godine, Udruga gradova uputila je pismo predsjedniku Sabora sa zamolbom za održavanjem sastanka na kojem bi se razgovaralo o svim otvorenim pitanjima od interesa za lokalnu samoupravu te zatražila pomoć u pokretanju postupka davanja vjerodostojnog tumačenja. Do kraja 2010. godine, Udruga gradova nije zaprimila odgovor od predsjednika Hrvatskoga sabora, niti je Prijedlog Odbora za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu uvršten na dnevni red saborskih sjednica.

ZAKON O POPISU STANOVNIŠTVA, KUĆANSTAVA I STANOVA U REPUBLICI HRVATSKOJ U 2011. GODINI

Državni zavod za statistiku dostavio je sredinom svibnja Udruzi gradova na očitovanje Nacrt prijedloga zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj u 2011. godini. Udruga gradova dostavila je krajem svibnja mišljenje na Nacrt prijedloga zakona u kojem upućuje na nepreciznost pojedinih odredbi, predlaže donošenje rokova za donošenje metodologije, Programa publiciranja i Kalendara objavljivanja statističkih podataka te daje prijedlog da se obvežu jedinice lokalne samouprave da na mijenjaju nazive ulica u periodu uoči i za vrijeme trajanja popisa stanovništva. Zakon je usvojen na sjednici 18. sjednici Sabora, 15. srpnja, s uvrštenim prijedlozima Udruge gradova.

ZAKON O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA

Ministarstvo unutarnjih poslova dostavilo je početkom listopada Udruzi gradova na očitovanje Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti prometa na cestama.

U svojem očitovanju Udruga gradova ukazuje na nužnost uključivanja predstavnika lokalne samouprave u radne skupine već prilikom same izrade prijedloga zakona te dodatno upućuje na kratke rokove za dostavu mišljenja i očitovanja. Udruga gradova podržala je izmjenu kojom se Ministarstvo unutarnjih poslova obvezuje na promptnu dostavu podataka o vlasnicima, odnosno korisnicima motornih vozila lokalnim jedinicama, odnosno pravnim osobama koje one odrede. Dodatno su predložene izmjene koje se odnose na jačanje ovlasti prometnog redarstva, na način da se u nadležnost prometnog redarstva prenesu ovlasti

otkrivanja prekršaja pješaka i biciklista, kao i drugih sudionika u prometu na pješačkim i biciklističkim površinama; kontrola brzine kretanja vozila u naseljenim mjestima; te ovlast da se od vozača zatraži na uvid vozačka i prometna dozvola, a od drugih sudionika u prometu valjana isprava kojom će utvrditi identitet. Ministarstvo unutranjih poslova nije uvažilo prijedloge Udruge gradova.

Hrvatski sabor ravnopravno je o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti prometa na cestama u prvom čitanju na 20. sjednici. Rasprava je zaključena početkom prosinca.

ZAKON O ENERGIJI

Vlada Republike Hrvatske na 75. sjednici održanoj 2. rujna uputila je u saborsku proceduru Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o energiji, kojim se uređuje da predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, a ne Vlada Republike Hrvatske donosi visine pojedinih tarifnih stavki u tarifnim sustavima za toplinsku energiju (cijenu toplinske energije).

Predsjedništvo Udruge gradova na 3. sjednici, održanoj u listopadu, raspravljalo je o Prijedlogu zakona o izmjeni i dopuni Zakona o energiji. Sukladno raspravi sa sjednice Predsjedništva, Udruga gradova dostavila je sredinom listopada mišljenje na Prijedlog zakona predsjednici Vlade, ministru gospodarstva, rada i poduzetništva, klubovima zastupnika i nadležnim radnim tijelima Hrvatskoga sabora. U mišljenju se podržava prijenos ovlasti za određivanje visine tarifnih stavki za proizvodnju toplinske energije te opskrbu i distribuciju toplinske energije, no na način da se decentraliziraju cjelovite, a ne parcijalne ovlasti, što je sukladno međunarodnim standardima. Udruga gradova predlaže stupanje zakona na snagu s 1. siječnjem 2011. godine, do kada bi energetske subjekti mogli uskladiti tarifne stavke po dosadašnjem sustavu u smislu postizanja „nultog stanja“ za decentralizaciju, nakon čega bi jedinice lokalne samouprave preuzele ovlast daljnjeg određivanja tarifnih stavki. U mišljenju Udruge gradova dodatno se predlaže dodjeljivanje ovlasti za određivanje visine pojedinih tarifnih stavki izvršnom tijelu jedinice lokalne samouprave umjesto predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave te jasnije definiranje roka od 30 dana u kojem je izvršno ili predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno donijeti odluku za koji se predlaže da se računa od dana dostave mišljenja HERA-e jedinici lokalne samouprave.

Hrvatski sabor donio je Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o energiji na 20. sjednici, 29. listopada. Prijedlozi Udruge gradova nisu uvaženi.

ZAKON O NAJMU STANOVA

Odbor za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu u studenome 2009. godine predložio je izmjenu osnovnog teksta Zakona o najmu stanova na način da se ovlast propisivanja uvjeta i mjerila za davanje stanova u najam povjeri izvršnim čelnicima lokalnih jedinica, odnosno

županima, gradonačelnicima, odnosno općinskim načelnicima, budući je riječ o odlukama čije donošenje po prirodi stvari potpada u domenu tijela izvršne vlasti. Vlada je, povodom prijedloga Odbora za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu Hrvatskoga sabora, a na inicijativu Udruge gradova u Republici Hrvatskoj, dala mišljenje kojime je odredbu kojom se propisuje ovlast propisivanja uvjeta i mjerila za davanje stanova ocijenila odredbom prijelaznog karaktera zbog čega je nije potrebno uskladiti s neposrednim izborom gradonačelnika.

U siječnju 2010. godine, Odbor za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu povukao je Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o najmu stanova iz procedure.

Udruga gradova uputila je početkom rujna dopis Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva u kojem se traži tumačenje odredbe Zakona o najmu stanova kojom se propisuje ovlast propisivanja uvjeta i mjerila za davanje stanova te uputa o postupanju u konkretnim situacijama u jedinicama lokalne samouprave kako bi se osiguralo poštivanje zakonitosti u radu lokalne samouprave. Ministarstvo do kraja godine nije odgovorilo na zahtjev Udruge gradova, a odredbe Zakona o najmu stanova nisu mijenjane.

ZAKON O ZAŠTITI OD POŽARA

Ministarstvo unutarnjih poslova dostavilo je krajem svibnja Udruzi gradova na očitovanje Nacrt prijedloga Zakona o zaštiti od požara. Udruga gradova podržala je donošenje Zakona te Ministarstvu unutarnjih poslova dostavila svoje prijedloge. U mišljenju se predlaže da se požarna naknada utvrđuje u iznosu ne većem od određenog postotka komunalne naknade koju svaki obveznik plaća sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu i odlukama lokalne samouprave, ukoliko se kao obveznici plaćanja požarne naknade utvrđuju svi vlasnici, odnosno korisnici nekretnina; odnosno određivanje ili postotka komunalne naknade kao osnovice za izračun požarne naknade ili maksimalnog iznos naknade prema npr. površini objekta ili drugog prihvatljivog pokazatelja, ukoliko se na plaćanje požarne naknade obvezuju samo vlasnici građevina, građevinskih dijelova i prostora razvrstanih prema kategorijama ugroženosti od požara. Udruga gradova nadalje predlaže davanje prava na uvođenje požarne naknade samo jedinicama lokalne samouprave, a ne i jedinicama područne (regionalne) samouprave. Zakon je donesen na 18. sjednici Hrvatskoga sabora, 15. srpnja.

VODNO GOSPODARSTVO

Hrvatski sabor je na 18. sjednici, 15. srpnja, donio Odluku o imenovanju članova Vijeća za vodne usluge. Vijeće za vodne usluge osniva se sukladno Zakonu o vodama, a na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, koja je utvrdila Prijedlog na sjednici održanoj 10. lipnja. Vijeće za vodne usluge osniva se s ciljem osiguranja zakonitosti u području određivanja cijene vodnih usluga iz Zakona o vodama, naknade za razvoj i naknade za priključenje iz zakona kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva. Kao predstavnica Udruge gradova, imenovana je

Irena Miličević, pročelnica Odjela gradske uprave za komunalni sustav Grada Rijeke. Tijekom 2010. godine, Vijeće za vodne usluge održalo je nekoliko sastanaka.

Početak rujna, Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva dostavilo je Udruzi gradova na očitovanje Nacrt prijedloga Uredbe o mjerilima ekonomičnog poslovanja isporučitelja vodnih usluga i Nacrt prijedloga Uredbe o najnižoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva. S obzirom da su navedeni Nacrti prijedloga prethodno raspravljani na sastanku Vijeća za vodne usluge, Udruga gradova bila je suglasna s prijedlozima.

ZAKON O JAVNOJ NABAVI

U rujnu, Uprava za sustav javne nabave Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva dostavila je Udruzi gradova zahtjev za dostavom prijedloga za izmjene i dopune Zakona o javnoj nabavi. Udruga gradova dostavila je svoje prijedloge koje obuhvaćaju: širu definiciju pojma središnjeg tijela za javnu nabavu, prava, obaveze, ustroj i način davanja ovlasti tom tijelu; definiranje tajne dokumentacije; uvođenje mogućnosti da javni naručitelj provede postupak javne nabave u ime i za račun naručitelja iz gospodarskog sektora u jednom postupku; detaljnije reguliranje nabave javnih radova; definiranje tijeka postupka za otvoreni postupak; utvrđivanje izričitog roka produženja roka za dostavu ponuda; konkretnije određivanje profesionalnog propusta i mogućnosti te obveze dokazivanja istoga od strane naručitelja; određivanje kriterija ekonomski najpovoljnije ponude i udjela cijene; preciznije utvrđivanje obveze naručitelja kod prikupljanja ponuda ponuditelja; ograničavanje ovlasti Državne komisije na ispitivanje bitnih povreda Zakona po službenoj dužnosti samo u granicama rokova za žalbu; te uvrštavanje rješenja iz podzakonskih akata u Zakon. Uprava za sustav javne nabave objavila je da će se na izradi novog Zakona o javnoj nabavi raditi u prvom tromjesečju 2011. godine.

TEMATSKA SJEDNICA ODBORA ZA REGIONALNI RAZVOJ, ŠUMARSTVO I VODNO GOSPODARSTVO HRVATSKOGA SABORA

Na poziv predsjednika Odbora za regionalni razvoj, šumarstvo i vodno gospodarstvo Hrvatskoga sabora, Branko Hrg, gradonačelnik Križevaca i član Predsjedništva Udruge gradova, sudjelovao je krajem veljače na tematskoj sjednici Odbora na kojoj se raspravljalo o Strategiji regionalnog razvoja Republike Hrvatske. Na sjednici je istaknuta povezanost Strategije s procesom decentralizacije koja je u funkciji regionalnog razvoja, budući da lokalna samouprava bolje od središnje države poznaje probleme i potrebe svojeg stanovništva. Uz administrativnu decentralizaciju, jedan od važnih preduvjeta dugoročnog regionalnog razvoja je i fiskalna decentralizacija koja će lokalnim vlastima omogućiti veći stupanj samostalnosti u upravljanju razvojnim projektima i jačanje vlastitih kapaciteta za korištenje sredstava iz europskih fondova.

TEMATSKA SJEDNICA ODBORA ZA LOKALNU I PODRUČNU (REGIONALNU) SAMOUPRAVU HRVATSKOGA SABORA

Sredinom travnja održana je tematska sjednica Odbora za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu na temu očekivanja od državne uprave i lokalne samouprave, na kojoj je ministar uprave predstavio provedbu mjera iz Programa Vlade za mandat 2009-2011., a odnose se na sustav državne uprave i lokalne samouprave. Ministar je ujedno predstavio i mjere koja Vlada planira provesti ili donijeti u narednom periodu. Na tematskoj sjednici sudjelovali su osim članova Odbora za lokalnu i područnu samoupravu i predstavnici udruženja lokalnih i regionalnih vlasti. Zaključeno je da lokalna i regionalna samouprava i njihova udruženja moraju biti uključena u proces buduće teritorijalne reforme koju ministarstvo najavljuje te da bez konzultacija svih zainteresiranih strana reformu nije moguće provesti.

PREPORUKA PUČKOG PRAVOBRANITELJA.

Krajem prošle godine, Udruga gradova dostavila je Pučkom pravobranitelju pritužbu zbog povrede ustavnog prava na lokalnu samoupravu u postupku izrade i donošenja zakona, u kojoj upozorava da se zakoni i najvažnije odluke za funkcioniranje lokalne samouprave donose bez pribavljenih mišljenja jedinica lokalne samouprave.

Početak ožujka, Pučki pravobranitelj informirao je Udrugu gradova o preporuci koju je uputio Vladi RH, sa zamolbom da upozori ministarstva i državne upravne organizacije na obvezu redovnog i pravovremenog traženja mišljenja i prijedloga lokalnih jedinica i njihovih udruženja prilikom pripreme prijedloga. Pučki pravobranitelj dodatno je predložio Vladi RH da razmotri potrebu jačanja odnosno dopune normativnog i zakonskog okvira radi stvaranja učinkovitijeg mehanizma suradnje između tijela koja pripremaju propise i lokalnih jedinica i njihovih udruženja. Također je upućena i preporuka Vladi da zatraži od nadležnih institucija izvješća o propisima koji su doneseni bez konzultacija s udruženjima lokalnih vlasti te izvješća o broju zakona i podzakonskih akata koje su još uvijek dužni uskladiti sa sustavom neposrednog izbora izvršnih čelnika, kao i da ta izvješća dostave udrugama lokalnih jedinica.

Do sredine svibnja izvješće je dostavila Državna služba za zaštitu i spašavanje. Zahtjev Udruge gradova i preporuke Vladi RH, objavljene su u Izvješću o radu Pučkog pravobranitelja za 2009. godinu koje je predstavljeno u Hrvatskom saboru na sjednici u svibnju.

MEĐUNARODNA SURADNJA, SURADNJA S PARTNERSKIM INSTITUCIJAMA I OSTALE AKTIVNOSTI

SURADNJA S ODBOROM REGIJA EUROPSKE UNIJE

Krajem 2009. godine, Odbor regija prihvatio je osnivanje Zajedničkog savjetodavnog odbora EU-RH koji čine predstavnici lokalnih i regionalnih vlasti iz zemalja članica Europke unije i Republike Hrvatske. Osnivanje Zajedničkog savjetodavnog odbora podražala je i Vlada Republike Hrvatske.

Početakom 2010. godine, Udruga gradova je u suradnji s Hrvatskom zajednicom županija i Udrugom općina u Republici Hrvatskoj, dogovorila broj predstavnika iz svih razina lokalne i regionalne vlasti te kao promatrače predložila predstavnike Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija; Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva; te Ministarstva uprave.

Predsjedništvo Udruge gradova na 1. sjednici održanoj u veljači imenovalo je predstavnike gradova u hrvatskoj delegaciji u Zajedničkom savjetodavnom odboru s Odborom regija Europske unije. Stalnim članovima imenovani su predsjednik Udruge gradova, mr. sc. Vojko Obersnel, potpredsjednik Udruge gradova mr. sc. Davor Žmegač, gradonačelnik Dubrovnika mr. sc. Andro Vlahušić i gradonačelnik Karlovca Damir Jelić. Kao zamjenski članovi izabrani su potpredsjednik Udruge gradova Željko Sabo, gradonačelnik Osijeka Krešimir Bubalo, gradonačelnik Labina Tulio Demetlika i gradonačelnik Križevaca Branko Hrg.

Inauguracijski sastanak Zajedničkog savjetodavnog odbora, održan je u Dubrovniku, 15. lipnja. Na sastanku se razgovaralo o odnosima Hrvatske i Europske unije i utjecaju na lokalne i regionalne vlasti, kao i suradnji središnje države i lokalnih i regionalnih vlasti u vrijeme gospodarske krize. Osim članova Zajedničkog savjetodavnog odbora, na sastanku su sudjelovali Paul Vandoren, šef Delegacije Europske unije u Republici Hrvatskoj; mr. sc. Aleksandar Heina, ravnatelj Uprave za Europu i Sjevernu Ameriku u Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija; te Karlo Gjurašić, državni tajnik za regionalni razvoj u Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva.

U Bruxellesu je 9. prosinca održan drugi sastanak Zajedničkog savjetodavnog odbora RH-EU pri Odboru regija EU, na kojem se raspravljalo o proširenju Europske unije i utjecaju najnovijih događanja na lokalnu samoupravu; ustroju i nadležnostima lokalne samouprave u Europskoj uniji te financiranju lokalne samouprave u zemljama Europske unije i Hrvatskoj. Na sastanku su sudjelovali Željko Sabo, gradonačelnik Vukovara i potpredsjednik Udruge koji je održao izlaganje na temu sustava financiranja lokalne samouprave u Hrvatskoj te aktualnim izmjenama Zakona o porezu na dohodak; te Tulio Demetlika, gradonačelnik Labina. Dogovoreno je da se sljedeći sastanak Zajedničkog savjetodavnog odbora EU-RH održi u Vukovaru.

SURADNJA S VIJEĆEM EUROPE

U suradnji s Vijećem Europe, Programom Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP), Organizacijom za sigurnost i suradnju u Europi (OSCE), Inicijativom za reforme lokalne samouprave i javnih usluga (LGI), Udrugom općina u Republici Hrvatskoj te Ministarstvom uprave Republike Hrvatske, u Dubrovniku je 23. i 24. rujna 2010. godine održana Međunarodna konferencija o suradnji gradova i općina.

Na konferenciji su raspravljene koristi, mogućnosti i rizici suradnje gradova i općina; stvaranje povoljnog i poticajnog okruženja za njihovu suradnju te predstavljeni primjeri iz prakse. Okupljenim sudionicima predstavljen je i Priručnik za suradnju gradova i općina koji su zajednički pripremili Vijeće Europe, UNDP i LGI.

Konferencija je okupila stotinjak predstavnika ministarstava uprave i lokalne samouprave, nacionalnih udruženja jedinica lokalne samouprave i gradova i općina iz Albanije, Armenije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske, Gruzije, Makedonije, Moldavije, Rusije, Slovačke, Srbije, Turske, Ukrajine te međunarodnih organizacija.

Konferenciju su otvorili Edmond Miletić, državni tajnik u Ministarstvu uprave; Dubravka Šuica, potpredsjednica Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti; Childerik Schaapveld, direktor Uprave za demokratske institucije pri Vijeću Europe; te Jens Wandel, direktor Regionalnog centra UNDP-a za Europu. Primjer međuopćinske suradnje u Republici Hrvatskoj predstavio je gradonačelnik Iloka Miroslav Janić koji je održao izlaganje o suradnji jedinica lokalne samouprave u svrhu gospodarskog razvoja.

SURADNJA S MREŽOM UDRUGA LOKALNIH VLASTI JUGOISTOČNE EUROPE

Predsjedništvo Udruge gradova na 2. sjednici održanoj u svibnju, donijelo je odluku o pristupanju Udruge gradova NALAS-u, Mreži udruga lokalnih vlasti jugoistočne Europe. NALAS je osnovan 2001. godine u okviru Pakta o stabilnosti za jugoistočnu Europu, od 2005. djeluje i formalno, kao udruga sa sjedištem u Strasbougu te danas predstavlja više od 4000 lokalnih jedinica ujedinjenih u 15 nacionalnih udruga iz raznih zemalja. Osnovna područja djelovanja su decentralizacija ovlasti i financijskih sredstava na lokalne jedinice te regionalne inicijative i dijalog između nacionalnih vlada i organizacija lokalnih jedinica. Koncem svibnja, NALAS-u je upućen i formalni zahtjev za članstvom te odluka Predsjedništva Udruge gradova.

Udruga gradova primljena je u punopravno članstvo na godišnjoj Skupštini NALAS-a, održanoj u studenom u Istanbulu.

U tijelima upravljanja NALAS-a Udruga gradova imat će dva predstavnika u Skupštini te jednog predstavnika u izvršnom tijelu te organizacije. Također, bit će određeni stalni članovi radnih skupina NALAS-a i to za razvitak udruga, fiskalnu decentralizaciju, energetske učinkovitost, prostorno planiranje i gospodarenje otpadom.

SPORAZUM S NACIONALNIM UDRUŽENJEM TALIJANSKIH OPĆINA (ANCI)

Udruga gradova potpisala je u prosincu u Rimu bilateralni sporazum s Nacionalnim udruženjem talijanskih općina (ANCI). Potpisom sporazuma, dva udruženja obvezuju se na suradnju na provedbi programa SEENET – translokalne mreže za suradnju između Italije i zemalja jugoistočne Europe, koji je započeo još krajem 2009. godine.

Program SEENET pomaže lokalnim vlastima u jugoistočnoj Europi da što bolje koriste sredstva iz pretpripravnih fondova namijenjenih lokalnom razvoju te im daje podršku u osmišljavanju i provedbi inovativnih rješenja na području gospodarskog razvoja, kulturnog turizma, upravljanja poljoprivrednim zemljištem, zaštite okoliša, malog i srednjeg poduzetništva, prekogranične suradnje i pružanja javnih usluga. U naredne dvije godine trajanja projekta, dva udruženja surađivat će na izradi zajedničkih dokumenata i deklaracija o decentralizaciji u jugoistočnoj Europi i razmjeni iskustava i najbolje prakse u područjima programa.

Projekt financiraju Opća uprava za suradnju talijanskog Ministarstva vanjskih poslova i Regija Toskana, u suradnji s talijanskim regijama Emilia Romagna, Friuli Venezia Giulia, Marche, Piemonte i Veneto te autonomnom pokrajinom Trento.

Sporazum o suradnji potpisan je u okviru jednodnevne konferencije u organizaciji Nacionalnog udruženja talijanskih općina na kojoj se između ostalog raspravljalo i o jačanju administrativnih kapaciteta na lokalnoj razini. Na konferenciji su sudjelovali predstavnici talijanskih općina, predstavnici inicijative Cities Alliance Svjetske banke koja se bavi održivim razvijem gradskih područja i NALAS-a, Mreže udruženja lokalnih vlasti jugoistočne Europe.

STUDIJSKA PUTOVANJA NA TEMU PROSTORNOG PLANIRANJA I SPRJEČAVANJA BESPRAVNE GRADNJE

U ožujku, Udruga gradova bila je domaćin studijskog putovanja predstavnika lokalnih vlasti i Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša s Kosova. Studijsko putovanje financirala je Američka agencija za međunarodnu pomoć (USAID) koja na Kosovu provodi projekt pod nazivom Inicijativa za učinkovite općine, čiji je cilj jačanje kapaciteta kosovskih općina i njihovog udruženja za provedbu potrebnih reformi u smjeru decentralizacije i kvalitetnijih usluga građanima.

Tijekom jednotjednog posjeta Hrvatskoj, predstavnici Kosova posjetili su gradove Karlovac, Rijeku, Koprivnicu, Čakovec i Kutinu, u kojima su održali sastanke s gradonačelnicima i pročelnicima odjela za prostorno planiranje i izdavanje građevinskih dozvola. Kroz razgovore s domaćinima, sudionici studijskog putovanja upoznali su se sa Zakonom o prostornom uređenju i gradnji; organizacijom odjela gradskih uprava koje obavljaju ove poslove; izradom planova i planiranjem razvoja gradova i gospodarskih zona; postupcima izdavanja dozvola od strane gradskih uprava; rješavanjem imovinsko-pravnih odnosa i gospodarenjem zemljištem; sprječavanjem i rješavanjem pitanja bespravne gradnje; korištenjem informatičke

tehnologije; sudjelovanjem građana u donošenju prostornih planova; postupcima javne nabave u prostornom planiranju; te korištenjem sredstava iz europskih fondova za financiranje gradskih projekata. Osim sastanaka u gradskim upravama organiziran je i sastanak s državnom tajnicom za inspekcijske poslove u Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. Posjetili su i Gimnaziju „Fran Galović“ u Koprivnici, sagrađenu modelom javno-privatnog partnerstva; gradilište pročištača otpadnih voda u Karlovcu, financiranog kroz projekt ISPA; te romsko naselje Kuršanec u Čakovcu, koje se uz pomoć gradskih službi sustavno razvija unatoč nesređenim imovinskim odnosima.

Studijski posjet Hrvatskoj rezultirao je izradom akcijskog plana za poboljšanje postojećeg stanja u općinama te prijedlogom zajedničkih koraka za unaprjeđenje sustava prostornog planiranja i gradnje na Kosovu. Iskustva i dojmovi s posjeta Hrvatskoj bili su predstavljeni na konferenciji USAID-ovog projekta na Kosovu, u lipnju.

Krajem studenog i početkom prosinca, Udruga gradova ponovo je organizirala studijsko putovanje na temu prostornog planiranja za predstavnike 6 općina i Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja s Kosova. Studijsko putovanje financirala je švicarska agencija Intercooperation, koja na Kosovu provodi projekt LOGOS u lokalnim jedinicama na sjeveroistoku Kosova s ciljem poboljšanja planiranja, upravljanja i pružanja javnih usluga, a jedno od područja projekta je i izrada prostornih planova.

Tijekom četverodnevno posjeta Hrvatskoj, sudionici studijskog putovanja posjetili su Koprivnicu, Čakovec, Ogulin, Buzet i Opatiju te se sastali s predstavnicima tvrtke ovlaštene za izradu dokumenata prostornog uređenja. U razgovorima s gradonačelnicima, zamjenicima gradonačelnika, pročelnicima i djelatnicima odjela za prostorno uređenje, održana su predavanja o procesu izrade prostornih planova svih razina; prostornom planiranju u svrhu gospodarskog i turističkog razvoja; geografsko-informacijskom sustavu; sudjelovanju građana u procesu izrade planova; mehanizmima rješavanja bespravne gradnje; uređenju gradova; financiranju prostornih planova; te zaštiti kulturnih spomenika.

SURADNJA SA SLOVENSKIM UDRUŽENJEM GRADOVA (SKUPNOST OBČIN SLOVENIJE)

U travnju je u Podčetrteku u Sloveniji, održana zajednička sjednica Predsjedništva Udruge gradova u RH i Udruženja općina Slovenije (Skupnost občin Slovenije), na temu mogućnosti sufinanciranja zajedničkih projekata u okviru IPA programa prekogranične suradnje Hrvatska-Slovenija. U okviru natječaja financiraju se projekti iz područja ekonomskog i društvenog razvoja (turizam i ruralni razvoj, razvoj poduzetništva, društvena integracija) i održivog upravljanja prirodnim resursima (zaštita okoliša; očuvanje zaštićenih područja, ekološki zaštićenih područja i kulturne baštine) u iznosu od 11,9 milijuna eura. Osim projekta prokogranične suradnje Hrvatska-Slovenija, na sjednici su predstavljeni i ostali programi prekogranične suradnje otvoreni za Hrvatsku, kao što su Program Mediteran, Program jugoistočna Europa i program Europa za građane. Gradonačelnici slovenskih i hrvatskih gradova predstavili su svoja iskustva u financiranju projekata sredstvima iz fondova Europske

unije. Tijekom poludnevnog skupa razgovaralo se i o radu slovenske delegacije u Odboru regija Europske unije i Vijeću Europe, čiji je kvalitetan rad vrlo važan za predstavljanje države članice Europske unije. U svrhu što boljeg rada slovenske delegacije, Služba za lokalnu samoupravu i regionalni razvoj Vlade Republike Slovenije svake godine financira udruženja lokalnih vlasti, koje imaju ulogu nacionalnih koordinatora slovenskih delegacija u Odboru regija EU i Vijeću Europe.

FORUM LOKALNIH I REGIONALNIH VLASTI MEDITERANA

Početak svibnja ove godine, predsjednik Udruge gradova sudjelovao je na Drugom forumu lokalnih i regionalnih vlasti Mediterana u Barceloni. Skup je okupio 250 izabranih čelnika i predstavnika lokalnih i regionalnih vlasti s područja Mediterana koji su raspravljali o jačanju suradnje u ovoj regiji, učincima gospodarske krize na lokalnu i regionalnu samoupravu i jačanju decentralizacije u zemljama Mediterana. Zaključci Foruma dostavljeni su relevantnim europskim institucijama.

REGIONALNA KONFERENCIJA SIGURNOST U GRADOVIMA

Udruga gradova podržala je u ožujku održavanje druge regionalne konferencije Sigurnost u gradovima, u organizaciji časopisa Zaštita i tvrtke Defimi, a pod pokroviteljstvom Vlade RH i Grada Zagreba te u partnerstvu s Ministarstvom unutarnjih poslova, Udrugom hrvatskih menadžera sigurnosti i Programom Ujedinjenih naroda za razvoj.

Konferencija je okupila predstavnike državne uprave, lokalne i regionalne samouprave, privatnih tvrtki koje se bave pitanjima sigurnosti i zaštite te obrazovnih institucija. Neke od tema o kojima se raspravljalo su sigurnost gradova i euroatlantizam, prevencija i suzbijanje kriminaliteta u gradovima, civilno-krizno upravljanje u gradovima i nove tehnologije u ostvarivanju sigurnosti gradova. Održan je i okrugli stol na temu mladih i urbanog nasilja.

Skup je u ime Udruge gradova u Republici Hrvatskoj pozdravio član Predsjedništva Ivan Hanžek, gradonačelnik Zaboka i zastupnik u Hrvatskome saboru. Potpredsjednica Vlade, Đurđa Adlešić, u svojem je pozdravnom govoru istaknula da je sigurnost preduvjet za normalno funkcioniranje svijeta i pitanje kojim se moraju zajednički baviti i državne institucije i lokalne zajednice. Osvrnula se na rad Vijeća za prevenciju kojih je ukupno osnovano 189 u Hrvatskoj i čiji je rad usmjeren na povećanje sigurnosti djece i mladih, prevenciji droge i alkohola te jačanju sigurnosti u turizmu i prometu. Naglasila je da je u rješavanju problema u lokalnim zajednicama vrlo bitno suradnja gradskih vlasti s komunalnim vijećima. Zoran Ivanović, zamjenik gradonačelnika Slavonskog Broda održao je predavanje na temu prevencije i suzbijanja kriminaliteta u gradovima, a Blaženko Boban, gradonačelnik Solina predstavio je iskustava rada Vijeća za prevenciju u Solinu.

SPORAZUM S MREŽOM ZDRAVIH GRADOVA

Udruga gradova u Republici Hrvatskoj i hrvatska Mreža zdravih gradova potpisali su u svibnju Sporazum o partnerstvu i suradnji na unapređivanju zdravlja i kvalitete života građana. Potpisom sporazuma Udruga gradova i Mreža zdravih gradova obvezali su se na ostvarivanje sljedećih ciljeva: afirmiranje Projekta "Zdravi grad" pokrenutog s ciljem da se osnaži interes za pozitivni koncept zdravlja u gradovima diljem Europe, pa tako i u gradovima u Republici Hrvatskoj; poticanje, omogućavanje i uspostava neposredne suradnje gradova kako bi se potaknulo prihvaćanje inicijative i pristupanje Projektu "Zdravi grad"; jačanje svijesti gradova o značaju zdravlja te mogućnostima unapređenja istog kroz projekt Zdravi grad; stvarna i potpuna provedba strategije "Zdravlje za sve" Europskog ureda Svjetske zdravstvene organizacije; promicanje ideje neposrednog sudjelovanja građana u svim vidovima javnog života lokalnih zajednica radi jačanja lokalne demokracije i dijaloga, te razvijanja svijesti da se upravo aktivnim djelovanjem na lokalnoj razini može doprinijeti lokalnom razvoju i kvaliteti života svih građana; poticanje gradova na pridruživanje Hrvatskoj mreži i Udruzi gradova, te na poštivanje, provedbu i ostvarivanje ciljeva za koje se aktivno zalažu obje strane Sporazuma.

RASPRAVA O KORIŠTENJU DISTIBUTIVNO-TELEKOMUNIKACIJSKE KANALIZACIJE (DTK)

Početak srpnja organizirana je rasprava o problemima gradova koji se odnose na vlasništvo, raspolaganje i korištenje distributivno-telekomunikacijske kanalizacije (DTK). Na raspravi su sudjelovali predstavnici 50 gradova, članova Udruge gradova. Uvodna izlaganja održali su Tatjana Holjevac, potpredsjednica Gradske skupštine Grada Zagreba, Ivan Vrdoljak, zamjenik gradonačelnika Osijeka i Zvonimir Mršić, gradonačelnik Koprivnice.

Sudionici skupa raspravili su iskustva i probleme vezane uz distributivnu-telekomunikacijsku kanalizaciju te se međusobno informirali o poduzetim mjerama i rezultatima. Holjevac je naglasila da postojeće stanje, nekvalitetna i pristrana legislativa te povlašten položaj HT-a, onemogućuju investiranje i daljnje širenje DTK te se gradovima priječi da prihod koji bi ostvarili na temelju vlasništva nad DTK ponovno ulažu u širenje i modernizaciju mreže. Sudionici rasprave su se složili da Zakon o elektroničkim komunikacijama usvojen 2008. godine stavlja u nepovoljan položaj jedinice lokalne samouprave te je protivan Ustavu i temeljnom Zakonu o vlasništvu.

U završnom dijelu sastanka Čedomir Miler, zamjenik gradonačelnika Krka i Igor Brusić, konzultant na projektu prezentirali su studiju isplativosti ulaganja u gradsku optičku infrastrukturu na primjeru grada Krka.

Na raspravi je zaključeno da se pristupi osnivanju koordinacijske skupine sastavljene od predstavnika gradova koji će definirati zajednički nastup gradova na razini cijele države prema HT-u i ostalim tvrtkama koje koriste resurse jedinica lokalne samouprave.

SUSRET GRADONAČELNIKA I PODUZETNIKA

Udruga gradova i LIDER organizirali su u Zadru u listopadu drugi po redu godišnji susret gradonačelnika i poduzetnika. Dvodnevna konferencija pod pokroviteljstvom Predsjednika Republike, dr. sc. Ive Josipovića, koji je otvorio skup, održana je na temu suradnje javnog i privatnog sektora u vrijeme proračunskog deficita.

Susret je okupio više od 200 sudionika – predstavnika lokalne samouprave, privatnih tvrtki, državnih i znanstvenih institucija te gostiju iz stranih zemalja. Na konferenciji se raspravljalo o politici regionalnog razvoja Republike Hrvatske, korištenju sredstava iz EU fondova za financiranje investicija i razvojnih projekata, financiranju projekata energetske učinkovitosti, neposrednom komuniciranju s građanima te brendiranju gradova u svrhu razvoja.

SASTANAK S PREDSJEDNIKOM JOSIPOVIĆEM

U prosincu, delegacija Udruge gradova sastala se s predsjednikom Republike Hrvatske dr. sc. Ivom Josipovićem. Sastanku su bili nazočni gradonačelnici Rijeke, Vukovara, Kutine, Dubrovnika, Zadra, Šibenika, Senja, Zaboka, Slavonskog Broda, Vinkovaca, Rovinja i Križevaca. Na sastanku se raspravljalo o položaju gradova u gospodarskoj krizi; padu prihoda u gradovima; nedostatnom i neprimjerenom financiranju lokalne samouprave; te o pravnom okviru koji uređuje lokalnu samoupravu. Izraženo je nezadovoljstvo sporošću procesa decentralizacije započetog još 2001. godine, u kojem se od tada, osim decentraliziranja izdavanja dozvola i akata za gradnju nisu dogodili značajniji pomaci. Naglašeno je da prijenos ovlasti ne prati odgovarajuća financijska decentralizacija što je protivno praksi europskih zemalja. Predsjednik države naglasio je da podupire sva nastojanja gradova za decentralizacijom poslova te smatra gradove primarnom razinom vlasti koja je upravo na lokalnoj razini najbliža građanima. Naglasio je kako će i nadalje biti zagovornik interesa lokalne samouprave i gradova u Hrvatskoj.

KONFERENCIJA O PROGRAMU EUROPA ZA GRAĐANE

U prosincu, Udruga gradova sudjelovala je u organizaciji dvodnevne konferencije o prve tri godine provedbe programa Europa za građane koji provodi Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske. Konferencija je održana u Opatiji i okupila je stotinjak predstavnika lokalne samouprave, udruga civilnog društva i tijela središnje vlasti iz Hrvatske, Slovenije i Italije.

U okviru konferencije, održan je i Forum traženja partnerskih organizacija za potencijalne prijavitelje (gradove i općine) u sklopu programa Europa za građane, na kojem su gradovi iz Hrvatske predstavljali prijedloge projekata koje je moguće financirati sredstvima programa Europa za građane.

SAVJETOVANJE O PROMETNOM REDARSTVU

Udruga gradova u studenom je organizirala savjetovanje o pitanju sigurnosti prometa u gradovima, o postojećoj zakonskoj regulativi, te mogućnostima i smjerovima njezina revidiranja, sve u kontekstu nadležnosti i ovlasti gradova i općina koje se odnose na ustrojavanje i rad prometnog redarstva. Na savjetovanju je sudjelovalo oko 30 predstavnika gradova članova Udruge gradova.

Ivica Franić, savjetnik ministra i zamjenik voditelja stručne radne skupine za provedbu Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa RH iznio je stajališta i zapažanja Ministarstva unutarnjih poslova o radu prometnog redarstva te predstavio planirane izmjene i dopune Zakona o sigurnosti prometa na cestama. Prof. dr. Mladen Gledec iz tvrtke ISIP-MG d.o.o. predstavio je rezultate istraživanja o prometnom redarstvu u gradovima i općinama provedenog u suradnji s Udrugom gradova te smjernice sukladno kojima bi trebalo jačati nadležnosti i ovlasti lokalnih jedinica, objavljene u publikaciji Udruge gradova. Draško Andrić iz tvrtke RI-ING d.o.o. predstavio je sustav „Pazigrad” razvijen za potrebe prometnog redarstva Grada Rijeke koje je prvo započelo s radom u Hrvatskoj.

EDUKACIJA ČLANOVA PREDSTAVNIČKIH TIJELA I SAVJETA MLADIH

Sukladno odluci Predsjedništva sa sjednice održane u veljači, Udruga gradova započela je u 2010. godini s obukom članova gradskih vijeća i savjeta mladih. Dvodnevna obuka se održava na zahtjev gradova članova i obuhvaća programom i temama sva pitanja bitna za rad vijećnika, od teorijskih o Ustavu i propisima, do praktičnih koja se odnose na rad vijeća, ulogu vijećnika, suradnju, dijalog i zastupanje interesa i stajališta. Program se odvija kroz 5 interaktivnih modula – sustav lokalne samouprave; rad predstavničkog tijela; financiranje lokalne samouprave; odgovorno zastupanje interesa građana; i vještine u obavljanju vijećničke dužnosti.

U studenom i prosincu održane su edukacije u 5 gradova – Šibenik, Zadar, Kastav, Sisak i Križevci, koje je ukupno pohađalo oko 50 članova predstavničkih tijela i savjeta mladih.

IZOBRAZBA U SUSTAVU JAVNE NABAVE

Udruga gradova, kao nositelj programa izobrazbe u sustavu javne nabave, održala je u 2010. godini 3 treninga iz javne nabave za djelatnike upravnih tijela, komunalnih društava i drugih obveznika primjene Zakona o javnoj nabavi. Programi izobrazbe održani su u Zagrebu i Rijeci, a ukupno ih je pohađalo 50 sudionika. Programe provode treneri iz područja javne nabave certificirani od strane Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva.

PRAĆENJE UDRUGE GRADOVA U MEDIJIMA

U 2010. godini objavljen je 165 članak u svim nacionalnim i regionalnim tiskanim medijima u kojima se spominje Udruga gradova. Najviše članaka objavljeno je na temu zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi; teritorijalne reforme; upute ministra turizma kojim se mijenjaju odredbe Zakona o turističkim članarinama; te izmjenama poreza na dohodak; smanjenju prihoda u gradskim proračunima; susretu gradonačelnika i poduzetnika; sastanku s predsjednikom Josipovićem; te međunarodnim aktivnostima Udruge gradova. U spomenutom periodu aktivnosti Udruge gradova praćene su i kroz televizijske i radijske priloge.

NOVI ČLANOVI

Udruzi gradova pristupilo je 6 novih članova – gradovi Pag, Vodice, Daruvar, Ilok, Rab i Korčula, čime Udruga trenutno broji 100 članova.

U Zagrebu, 9. veljače 2011. g.

Mr. sc. Vojko Obersnel, predsjednik Udruge gradova u RH